

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kór. — 50.	Egy évre . . . 16 kór. — 50.
Fel évre . . . 5 . . .	Fel évre . . . 8 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50.	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy óra . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70.
Egyösszam ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többesre megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden 4 fillér.

Parturiunt montes,

Debreczen, Decz. 2.

(W). A Tisza István kezében úgy áll az olajág, mint a hóhér kezében az olvasó. Ezt az olajágot vércse hozza nem galamb. Maga az olajág nagyon petroleum szagu.

De hát mindegy fegyverszünet van. Keresik a kibontakozást.

Maga a gondolat tiszteletre méltó. Nincs ember a legelkeseredettebb harcosok táborában sem, a ki ne akarná a békét. Csakhogy minek ott alkudni, a hol ki van irva, hogy »Szabott ár«.

Maga a Tisza aera a végső perceit éli. Az erős kézben már maga sem hisz Tisza István, annál kevésbé hisznek benne Bécsben. Azon a ponton áll, a hol már minden elveszett, azt mindent teszi még egyszer kockára: azért kapkod az utolsó szalmaszálhoz. Mert ha nem így volna, az az ember, a ki egy ülés helyett kétötöt akar tartani naponként, nem engedne elveszni két egész napot, a mi csak arra való, hogy az elrekedt szónokok kipihenhessék egy kissé magukat. Mert eredménye nem lesz. Nem lehet. Igéretekkal ma már nem lehet elbolondítani a közvéleményt. Az a mit Tisza ígér: fabatkát sem ér. A szava csak szó, a mi elrepül: Ki biztosít róla, hogy holnap nem jelenti-e

ki, hogy az csak lapsus linguae volt? De megígért ő már mást is.

Igérte hogy a programjában semmi erőszakosság nincsen. Persze még akkor Apponyi volt az elnök. De a legelső alkalommal lábbal taposta a pártok becsületére bizott paktumot.

Az ilyen ember ígéretere nem lehet hitelezni. Adszá-nesze. Kézpénz fizetés kell.

Először is a leszerelés ára a magyar vezény szó.

Sokat tettünk fel a kockára érte. Szinte mindent. Ezt a harcot újra kezdeni nem lehet. Nem szabad. Ezt a harcot most kell megvívni, a hol a 8 hónaphoz még egy-két hónap nem akkora kár, mint még egyszer elől kezdeni az egészet.

De ha — ami ki van zárva — tulsulya jutna az a nézet, hogy a magyar nyelvet a magyar pénzen tartott hadseregben érvényesíteni nem lehet, ennek a béketárgyalásnak még akkor se volna eredménye.

Ha — tegyük fel — a választási jog kiterjesztése és a szociális reformok terén — a miket paktumozás nélkül amugy is dülőre kell vinni — sikerülne is értékes vívmányokat kicsikarni, az ellenzék addig, a mig ezek törvénybe ígátva nincsenek, a fegyvert a kezéből ki nem adhatja.

Ezeket kellene előbb letárgyalni,

akkor lehetne csak szó az ujonczjavaslatnak a Tisza klikk végleges visszavonulása árán való áteresztéséről. Mert hitel nincs.

De ezek a dolgok még csak előkészítve sincsenek. A választási reform oly mélyreható tanulmányozást kíván, hogy azt máról holnapra megcsinalni lehetetlen. De meg idő sincs, mert az ujonczokat Bécsben még ebben az esztendőben követelik.

Ennek a tárgyalásnak tehát eredménye nem lehet. A Tisza engedékenysége csak egyféleképpen magyarázható. Jogczimet keres a végső erőszakosságra. Azt akarja csak, hogy elmondhassa, hogy lám magának az ellenzéknek is egy része elítéli az obstructiót, azok ellen az obstructiók ellen tehát minden eszköz meg van engedve. De csalódnai fog nagyon. Mert ha az ellenzék sorában vannak is, akik a békének árát olcsóbbra szabják: a jogtalan erőszak ellenében az egész ellenzék mint egy embert fogja magával szemben találni. Sőt a háta megett is megbomlik a falanx, mert az Apponyiék ott léte óta még a Smialovszky Valérok is gondolkoznak.

Ez lesz a kétéfjü sas utolsó csatája a Turullal, a mi után vagy mindenik megtartja a maga fészket, vagy az amerikai augurok olvasnak jövődőt a győztes madárnak.

Igaz vád.

Igazuk van az embereknek, Haszontalan vagyok nagyon. A do gaimmal nem törődöm Csak heverészem a napon.

Ugy van. A napon heverészem, Mint a haldokló, nagy beteg, Ki tudja, hogy hiába minden Mar nem gyógyítja senki meg.

Mert aki meggyógyitna engem Az maga is beteg szegény Egymástól távol öl a bánat Ó értem hal meg s érte én . . .

Vértessy Gyula.

A két tolvaj.

Irta: Nagy Endre.

Sötét felhős volt az ég. A falu régi, rozoga toronyórája tizenegyet ütött. A baktek lassan csoszogva bandukolt az utcán. Fáradt lehetett, mert rá se nézett a mellette gyorsan elhaladó veszedelmes tolvaj-

jokra, akik épen rendes körutjokra indultak a szomszéd faluba.

— Te, Bakó — szólt Sugó, az egyi — ha ez sikerül, pár hétig megint logáztatjuk a lábunkat.

— És ha megcsipnek bennünket? — mondta a másik nem kis aggodalommal.

— Hat akkor is csak a lábunkat logatjuk, amig el nem eresztenek.

— Na az olyan láblógatásra én már nem vágyom — mondá Bakó.

— Azt hiszed talán, hogy én igen? Legkevésbé sem. Nem vagyunk talan elég ügyesek ahhoz, hogy el ne fogjanak? Te a kert ajtón be fogsz menni es kifeszited a vén Zellik szobájának a kisebbik ablakát. Aztan bemaszol es megfigyeled, alszik-e? Ha nem alszik az az ő baja. Akkor elbánsz vele. Összekötöd a kezét, betömöd a száját s csak aztán látsz munkához. Ha pedig alszik akkor óvatosan elveszed az ágya mellett levő két lada között a kisebbiket es kiadod nekem az ablakon.

En pedig az ablak alatt guggolva fogok figyelni, s ha esetleg baj lesz, egy halk fütttyentéssel adom azt tudodra. Vigyázz

hogy ne a nagyobbik ladát ad ki, mert az csak értéktelen rongyokkal van tele.

— Hátha a másikba is csak értéktelen dolgok lesznek?

— Attól ne félj. Én magam láttam tegnapelőtt este, hogy a vén Zellik abba tette a pénzét, és hogy már majdnem félig van kisebb nagyobb bankóval.

— Körülbelül mennyi lehet benne?

— Ugy öt-hatszaz forint.

— Bravó! Ez jó fogás lesz!

— Nem jön valaki utánunk?

— Mar megint kepzeldő? Ugyan ki volna most ébren!

— Hopp, itt vagyunk! Tovább ne beszéljünk. Masszunk be gyorsan a kertbe. Nézd, itt könnyebben bejuthatunk; nincsen annyi tövis a kerítésen.

Ezzel bemaszoltak lassan, fülelve, jól a kerítéshez simulva, mentek föl az öreg Zellik házához. Itt Sugó nyomban hozzálátott a munkához. Pár perc alatt kifeszítette az ablakot, s a fal tövében guggoló Bakó vállára lépve nagy ügyességgel bemaszott a mitsem sejtő Zellik szobájába.

Mikor pedig ő bent volt, Bakó mélyen felsóhajtott.

Politika.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi párt tegnap este tartotta meg döntő értekezletét a tagok nagy részvétele mellett. Az értekezleten Kossuth Ferencz, a párt elnöke határozati javaslatot nyújtott be, a melynek lényege az, hogy a párt tagjai bizonyos kikötések mellett adják föl az obstrukciót. A javaslatához húszon hét képviselő igennel, ugyanennyi nemmel szavazott. Kossuth Ferencznek, mint elnöknek kellett volna tehát döntenie, de Kossuth ezzel a jogával nem élt, hanem lemondott a z elnökségről, mert a további obstrukcióért nem vállalja a felelőséget. A párttagok zajos tüntetéssel kétszer is felkérték Kossuthot a lemondás visszavonására, de ő szilárdan megmaradt elhatározása mellett.

A gyűlés a késő éjjeli órákig eltartott. A vita folyamán felszóltak sokan a megjelent képviselők közül.

Bakonyi Samu városunk II. kerületének képviselője álláspontját a következőkben fejtette ki: A választókerületéből jött, hol Thalyval volt együtt. Ott, Debreczenben őket a párthűségért, melyet tanúsítanak és bizonyítottak, ünnepelték. Ő azal a főlemelő érzéssel jött vissza, hogy az ő harcuk a választók nézeteivel találkozik. Nem tartozik azok közé, kik mindenáron harczolni akarnak, de azok közé sem tartozik, kik mindenáron békülni akarnak.

Helyes az, hogy a kérdés vitessék a nemzet elé, de előbb teremtsék alap arra, hogy a nemzeti akarat megnyilatkozhassék. Ő azonban úgy látja, hogy gróf Tiszának a választói jog kiterjesztésére vonatkozó minapi és mostani nyilatkozata közt lényegben különbség nincs. A három esztendő alatt a legvitálisabb kérdések fognak a Haz elé kerülni épp a katonai kérdésben, meg a közgazdasági kérdésben. Az ő véleménye az, hogy lehetne a választási reformért küzdelmet a vezényszóért, ha biztosíthatnánk, hogy az új választási alapon megtörténő választásokig ne tárgyalassék se a véderő revíziója se a kiegyezés kérdése. Nem fogadja el Kossuth javaslatát.

— Bár csak sikerülne!

Aztán elhalgatót és vart . . .

És nem hiába. Tíz perczel később Sugó kihajolt az ablakon és halkán beszélt neki:

— Itt a láda!

Bakó macska ügyességgel ugrott oda és vette el az értékes ládát, Sugótól, aki még bent maradt, hogy holmi kevésbé értékes dolgokat a ládán kívül is összehessen és elemelhessen a vén Zellik szobájából.

Mialatt Sugó azonban odabent garázdálkodott a vén Zellik „szalón”-jában, Bakónak gonosz terve támadt. Elhatározta ugyanis, hogy megszökik a pénzesládával és tarsának nem ad a pénzből egy fillérvit sem. De a faluba sem fog visszatérni.

— Különben is, — gondolta magában — miért is térnek én oda vissza? Hiszen úgy sincs nekem ott senkim, semmim.

Ezzel vad futásnak eredt a kis ládával s futott árkon bokron keresztül, félve, össze-rezzenve még a legkissebb zaj hallatára is.

Ekkorára már Sugó is elkészült az ő „kenyérkereső” munkájával és ismét kihajolt az ablakon, halk hangon hívta társát, hogy vegye el tőle a másik csomagot is. Am de ekkor ez jó messze járt a pénzesládával.

Sugó, mikor észrevette a csalárd pajtás szökését, nagyon kétségbe esett. Majd

Előkelő idegen II.

dec. 2.

Tisza István használta az előkelő idegen találó kifejezést Körberre, az osztrák miniszterelnökre. Helyesen választotta meg ezen szavakat, mert az osztrák miniszterelnök alkotmányunk és általában egész közjogunk szempontjából csak idegen lehet. A mit pedig ezen idegen közjogunkra nézve mond, csakis egy dilettáns nyilatkozata lehet.

Az egész közvélemény Tisza István mellett állott, amikor ezen férfias kileletést megtette. Hiába rugkapálódzott odaát Körber, rajta maradt és szinte közjogi fogalommal növekedett a kifejezés: előkelő idegen.

Hanem a dologban mégis az a legfurcsább, hogy ugyanaz a Tisza István, aki az osztrák miniszterelnököt, ha csak rövid időre is megmerte leczkézteni, olyan eszméket, olyan intézményeket akar belevinni a magyar nemzet politikai életébe, amelyek csakis idegen agyban gyökerezhetnek.

Az ember, mint a szerecsen — mondja Jean Paul — belül fehérnek születik, csak az élet feketíti meg. Tisza István apjának Tisza Kálmánnak nyomdokain jár — nagyjában. Am maga Tisza Kálmán is óvakodott, sőt irtózott a házszabályokhoz nyulni. Nemcsak a törvény, nemcsak a szokás volt a tartózkodásuk oka, hanem egyuttal a tisztelet a nagy tradíciók iránt. Tisza István tehát a tekintetben és politikai értelemben véve a szót, fehérnek született.

És mi fehéritette meg? Egyrészt szerecsenietlen ambíciója, hogy az ország ügyeit vezethesse, még ha ez a nemzet életébe kerülne is, másrészt az a hajlandóság melylyel Bécs minden akaratát szolgálja mo-

gyorsan kiugrott az ablakon és a nála lévő nem nagyon értékes csomagot eldobva, egyenesen a templom felé vette útját, lassu morgással szidva közben álnok barátját.

Néhány évvel ezután Bakó visszatért szülőfalujába. Rongyos és összeesett volt, mintha legalább is több évi kényszermunkából került volna haza. Sugónak ekkor már csinos haza volt, mely előtt sokáig áldogált Bakó. Azon gondolkodott, hogy bemenjen-e hozzá vagy se? Bocsnátot és segítséget kérjen-e tőle, vagy ismét nyakába vegye a világot? Végre elhatározta magát: bement. Halkan, remegő hangon köszönt jó napot rég nem látott s megcsalt barátjának, aki őt szívesen fogadta, leültette és megkérdezte tőle, hogy miért hagyta el, miért nem nézett felé sem oly hosszú időn át? Ő azonban nem tudott felelni; bántotta a lelkiismerete, mikor látta, hogy az általa egykor oly rutul megcsalt barát most milyen szívesen fogadta őt, úgy mintha soha sem vétett volna ellene. Mikor pedig némileg erő tudott venni magán, mindent elmondott barátjának; hogy mennyit szenvedett, mióta nem látták egymást, hogy mennyire vádolta tettéért a lelkiismeret s végül azt is elmondta, hogy a pénz elvette tőle a törvény és két évi börtönnel is sújtotta érte. Ezek elmondása után pedig kérdőleg nézett barátjára s annak ritka nyájasságu feleségére.

don érvényesíteni akarja. A mi nagy nemzeti eszményeinktől ő teljesen távol áll, ettől teljesen idegen.

Parallel üléseket erőszakolt ki, holott ez világos törvénytelenység. Most aztán pakálni akar és üres ígéretekkel leakarja szereltetni a harczoló ellenzékét. De ravasz terve nem sikerült és el lehetünk készülve arra is, hogy ezen erőszakoskodást sok más is követni fog. Mindezt pedig azért teszi, hogy a nemzetet a nemzeti harcban megtörje és hogy fentarhassa magát a bársonyszéken. Ezen előkelő idegen ilyen elvekkel soká nem zsarnokoskothatik. Vele szemben egy egész nemzet áll, amely — és ezt a történelem bizonyítja — ki tudja saját jogainak elismerését vivni.

A piacz megdrágítása.

dec. 2.

Esztendők óta aggodalommal nézi a közönség, hogy drágul egyre a piacz. A megnem engedhető üzleti élelmesség dolgozik itt a közönség rovására, megnehezítve a szegényebb sorok megélhetését. Számtalanszor rámutattak arra a körülményre, hogy a rendőrségnek minden erejével meg kell akadályoznia az elővásárlást, mint a mely a piacz megdrágításának egyik fő oka. Most azonban még ennél is veszedelmesebb manipulációknak jöttek nyomára a gazdasszonyok, kiket méltán elkészerítenek azok manipulációi, akik hogy könnyű szerrel pénzre tegyenek szert, egyenesen előidéznek a piacz drágaságát és mesterségesen fölszökentik az élelmi cikkek árát. Arról van szó ugyanis, hogy a városba vezető sorompóknál kora reggel meg-

Sugó ebből mindjárt észrevette, hogy barátja nagyon szeretné megtudni az ő élele sorsát s ő sietet elmondani azt.

Ott kezdte, ahol megváltak egymástól. Elmondta neki, mint mászott ki megcsalva, lehangoit az ablakon, hogy onnan egyenesen a templomba menjen rabolni. Mikor aztán belopóztam a templomba és meggyőződtem róla, hogy egyedül vagyok és nem vett észre senki, meggyújtottam egy szál gyertyát. A kezem nagyon reszketett, a szívem szinte hangosan zakatolt. Nagyon féltem. De csoda-e?

Az isten házát akartam kirabolni! Azonban bosszus is voltam rád, amiért elszöktél a közös zsákmánnyal.

S ez a bosszu tett elég erőssé arra, hogy belopózzak a templomba és megmutathassam, hogy csak azért is fogok annyi értékű zsákmányt szerezni magamnak, mint amennyi a ládában volt. És remegő kezemen a gyertyával, közeledtem lábujjhegyen a templom nagy perselye felé, melynek egyik párkányára óvatosan odahelyeztem a gyertyát s körülnéztem újra, hogy nem lát-e valaki? Senkit se láttam, csak egy nagy nyitott könyvet, melyen egyik sora különösen a szemembe ült s amelybe ez állt:

— Ne lopj!

Különös érzés fogott el. Ugy éreztem, mintha ezt már nem is az a mozdulatlan, tehetetlen könyv, hanem maga a

jelennek a piacz liénái, a beözölő falusiaktól összevásárolják az aprómarhákat és azután felszállítják nyomban Budapestre, a hol méreg drágán eladják. Ezzel pedig károsodik a város pénztára is, amennyiben elesik a sorompóknál szedett vásárvámtól.

Ebben a visszás helyzetben sok gazdasszony kénytelen kora hajnalban kimenni valamelyik sorompóhoz, hogy ott olcsóbban jusson a — portékához.

Valósággal második piacot csinálnak, az eladók, az elővásárlók, meg az egyes vevők, a mi persze a piaczon vásárlók rovására esik.

Hát ez komoly baj, különösen a kis háztartások komoly baja, amelyek nagyon megérzik a piacz megdrágítását, mindjobban sinylük a nehéz életküzdelmet. Nem győzzük tehát újra eléggé hangsúlyozni, hogy a hatóságoknak kettőzött éberséggel és erélyvel kell föllépnie ez üzemek ellen.

Olyan rendszabályokat kell életbe léptetni, amelyek végrevalahára megszüntessék ezt a tarthatatlan állapotot.

A közönség érdekében tudomására hoztuk a hatóságnak ezt a visszaélést, a hatóság dolga az eszközöket megta lálni, amelyek ezt a tarthatatlan állapotot megszüntetik. De segíteni mindenestre kell és pedig nem is gyorsan, de azonnal.

mindenek hatalmas ura dörögte volna a fölembe.

Igen, úgy éreztem, hogy Isten szólt hozzám parancsolólag és szót fogadtam neki. Ott a templomban esküdtem meg az ő színe előtt, hogy többé soha sem fogok lopni.

— És nem is loptál azóta?

— Egy fogpiszkálót sem . . . Es nem is fogok — többé soha.

— Na és mit csináltál azután a templomban?

— Semmit. Sietve haza mentem és lefeküdtem. Másnap pedig a mint fölkeltem az volt az első dolgom, hogy elmentem a paphoz és azt mondtam neki: ha csak lehet adjon tiszteletes ur nekem egy olyan könyvet, a melyben az van: „Ne lopj!” Persze a tiszteletes ur erre nagyot nézett s csodálkozva kérdezte tőlem:

— Mire kell ez magának?

— Szeretnék belőle egy kicsit olvasgatni mondtam neki mert én már sokszor loptam és ezután többé nem akarok.

— Helyes Sugó uram — mondta erre a tiszteletes ur — és a kezembe adta ezt a könyvet, melyet azóta már sokszor át olvastam s a melynek egyedül köszönhe-em minden boldogságomat.

— Mi a címe?

— Biblia — szólt Sugó örömtől sugárzó arccal — Biblia ennek a neve és ajánlom, hogy ezután olvass belőle te is. Itt maradhat sz nálam haláloed napjaig s így alkalmad lesz rá naponta.

A két néma.

(Jelenet a vasuton.)

Debreczenből Budapest felé robogó vonat „nem dohányzó” fülkéjében történt. E fülkében együtt utazott egy igen elegáns szőke hölgy és egy hirtelen szőke ur.

A hirtelen szőke ur beszélgetést akart kezdeni az elegáns szőke hölgygel, de nem mert toladó lenni. Ugy gondolkozva, hogy a hölgy Éva leánya lévén, nem állja ki beszélgetés nélkül a hosszú utat. Tehát reábizta a beszéd megkezdését és türelemmel — várt.

Ez egyszer azonban a türelem nem termett rózsát, az ivadék megtagadta Éva ős anyját és — hallgatott.

Mikor már Szolnokot is alhagyta a vonat, a hirtelen szőke ur elkezdett hol füttyentgetni, hol az ablakot kopogtatta, ezáltal remélvén: hogy ha már nem szól hozzá az elegáns szőke hölgy, hát e viselkedésért legalább majd — „megszólja”.

Mind e ténykedés azonban falra hányt borsónak bizonyult. Ekkor mint derültégből lecsapó villám járt keresztül az agyan e gondolat: Évának e szép leánya néma!

És miután a hirtelenszőke ur igen jószívü ember volt, hát e gondolatra elkezdte az igen elegáns hölgyet élénk részvétellel sajnálni.

Eközben a vonat Budapestre érkezett és az igen elegáns szőke hölgy elkezdett szedelőzködni.

Most azonban a hirtelenszőke urban a minden magyarral vele született lovagiasság feltámasztotta a virtust és merészen a hölgy két bőröndje felé nyulva, udvariasan mondja —

— Ha meg engedi nagysád, leadom.

Erre a már kifelé induló hölgy meglepetéssel fordul vissza és nagy csodálkozó hangon kérdezi a hirtelenszőke urtól:

— Kegyed hát nem néma?

Egyház és iskola.

A debreczeni ev. ref. egyház ösztöndíj osztó bizottsága december hó 4 én d. e. 11 órakor az ösztöndíjak odaitétele tárgyában az egyház tanácsstermében ülést tart.

Az új miniszter ajándéka. Berzeviczy Albert, az új vallás és közoktatásügyi miniszter, a püspöki hivatal útján az egyházkerület fennhatósága miatt álló 10 gimnázium részére megküldte Balogh Pál: A nepfajok Magyarországon“ címü nagyszabá-u néprajzi munkájának 10 példányát, a hozzájuk tartozó 22-22 térképpel és képpel együtt.

A hittanszaki önképző társulat ma délután rendes ülést tart, melynek a főtargya a protestáns estélyekről való jelentéstétel és ezután következőkre, különösen a december 13-ikira foganatosítandó intézkedések. Szerepelnek ezenkívül a műsoron ének, szavalatok, imádkozás és predikáció,

Alkalom az üdvözlésre.

A miniszterelnök: Folytassa, kérem!

A titkár: Még csak egy ügyet kell elreferálnom.

A miniszterelnök (már türelmetlen): Nos?

A titkár: X város nagyméltóságodat kormányra-lépése alkalmából üdvözlí annál a meleg kapocsnál fogva, amely a várost ekszcziád csaladjához évtizedek óta fűzi.

A miniszterelnök (örömmel) A köszöntés indokolása meglep. Még pedig kellemesen.

A titkár: Elüt a sablontól.

A miniszterelnök: (lelkesen) Van benne szív!

A titkár (lelkesebben): Lélek!

A miniszterelnök (lelkesebben): Melegség!

A titkár: Gondom lesz rá, hogy az ország több városa hasonló ötletekből és alkalmakból küldje üdvözlétét.

A miniszterelnök (ellágyul): Ah!

A titkár: Tehát megteszem erre vonatkozóan előterjesztéseimet.

A miniszterelnök: Halljuk!

A titkár: Biztos tudomásom van arról, hogy nagyméltóságod nadrádjára Merthegeyen gombot varrtak fel. A község előljáróságának egyik tagját tehát bizalmasan értesíteni fogom, hogy ez a remek alkal . . .

A miniszterelnök (közbevág): Kitünő eszme!

A titkár (szerényen): Ó van több is. Repezehalman harmincznégy évvel ezelőtt vadászat közben keresztülovagolt kegyelmes uram és az ottani korcsmában két korty törkölypálinkát méltóztatott fogyasztani.

A miniszterelnök (nem is hagyja ki beszélni titkárát): Meg fogja tehát ragadni az alkalmat Repezehalma mezővárosa és ennek az emlékek ötleteiből . . .

A titkár (aki szintén nem tudja kívánni, hogy mit akar a gazdája mondani, mert kikivankoznak belőle a gondolatok): Karóféldön lópatkoltatás huszonhét év előtt. Biróházán két napi tartózkodás tizenöt év előtt, Borvölgyön . . .

A miniszterelnök: Nos, Borvölgyön?

A titkár: Legkegyelmesebben fogat méltóztatott hozatni.

A miniszterelnök (elragadtatással): csakugyan.

A titkár (most már lélekzet nélkül darálja): Kályhatóvisen nyolcz év előtt gyermekelgázolás, Kőhecsfalva hat év előtt rokonok látogatasa, Komlópusztán két év előtt egy pohár viz.

A miniszterelnök (kitörő lelkesedéssel): Maga fölülmulthatatlan!

A titkár (aki már svungban van a kikapolás mezején): Az egyik helyről diszpolgarságot rendelék, a másik helyről üdvözlétet a kormányralépés alkalmából, a harmadik helyről kalikóballi védnökséget . . .

A miniszterelnök (majd kiugrik a bőréből): Ez a balapaság is családi érzelmeken nyugszik?

A titkár: Hogyne.

A miniszterelnök: Nagyszerű!

A titkár: Kitünő lesz!

A miniszterelnök (megöleli a titkárt): Pompás!

k. e.

NAPI HIREK.

Képzállitás Debreczenben.

Decz. 2.

Holnap délután 5 órakor nyitják meg a debreczeni műpártoló egyesület képzállitása, a melyre ma reggel érkeztek meg a képek 160 darab olaj és vízfestmény, közte 6 szobormű érkezett a legkiválóbb hazai művészekről. Ezenkívül Bosznay István debreczeni festőművész 30 képpel Pátfy József festőművész 6 képpel vesznek részt a kiállitáson.

A képek elhelyezésének nagy munkája ma volt s Dr. Csikos Sándor, Pátfy József Gyöngyössy K. Viktorral együtt nagyban buzgólkodtak azon, hogy a kizáló műbecselet, műértékkel bíró képek előnyesen legyenek beállitva.

Eddig 50 kép lett elhelyezve s ezek közt nagyon szépek a Neogrady Antal, Csók István és Baditz Ottó képei.

A kiállitás megnyitása holnap d. u. 5 órakor lesz a helybeli Ipartesület nagytermében.

A kiállitáson a belépti díj nem egyesületi tagoknak 60 fillér, egyesületi tagok családtagjainak 40 fillér, tanulónak 20 fill.

A műpártoló egyesület tagjai szabad jegyet kapnak s ezen jeggyel a tagok sorszáma szerint mindenki részt vehet a képzállitásban.

Az egyesület tagjai sorába belépni óhajtok jelentkezhetnek a kiállitás időtartama alatt a pénztárnál.

Két öngyilkosság.

— Életunt leányok. —

decz. 2.

A mai nap szomorú krónikái közé tartozik annak a két szerencsétlen leánynak az esete is, akik most már a helybeli kórházban fekszenek, vívódva az élet-halállal.

Mindketten eselédleányok voltak s meguntak az életküzdelmeket, elakarták tehát dobni maguktól az az életet, melynek ők csak kellemetlen oldalát is merhették meg.

A két öngyilkosságról szóló tudósításunk a következő:

Kalmár Róza eselédleány a Faragó utca 8 szám alatt lakott. Régóta szenved buskomorságban s többször mondta is, hogy öngyilkos lesz. Ma azután marólugot ivott s mikor ez nem ölte meg, felakarta akasztani magát.

Azonban tettét észrevették s megakadályozták végzetes cselekedetében. Levetel hagyott hátra, a melyben azt mondja, hogy reménytelen szerelem miatt lett öngyilkos. Később elvesztette eszméjét s kiszállították a kórházba. Mindössze 21 éves.

A másik öngyilkos Juhász Lujza, aki a Szent-Anna utca 9. szám alatt szolgált mint eselédleány. Szintén marólugot ivott életuntágból s olyan rosszul lett, hogy mindez ideig ki sem lehetett hallgatni. Kiszállították a kórházba. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Személyi hírek.

Sabó Kálmán kamarai elnök és Szávay Gyula kamarai főtitkár tegnap Budapestről a hol a miniszternél jártak, — hazazérkeztek.

Debreczen történelmi nevezetességi épületei.

Debreczen városának nem egy épülete van, melyek vagy történelmi nevezetességgel bírnak, vagy ahhoz az épülethez a világhírtória egy-egy fényes, kimagasló alakjának emlékezte fűződik. Ezeknek a házaknak egy része ma már nincs meg, leromholták, más a kornak megfelelőbb diszes épületek emelkednek helyükön. Az utókor nem tudja vagy ha most tudja még, de később okvetlen elfeledi, hogyan néztek ki ezek a nevezetes épületek. — Csak dicsérni lehet azt a — nemes ügybuzgalmat, melyet a város múlt emlékeinek fáradságtalan kutatója, Zoltay Lajos levéltáros kifejtett akkor, mikor ezeknek a történelmi nevezetességi épületeknek tussrajzait elkészítette, Zoltay Lajos ezeket a rajzokat, melyek a város eme nevezetes épületeit örökítik meg az utókor számára, felajánlotta a létesítendő városi múzeumnak. A felajánlott épületek rajzaiból ott találjuk a Piacutca 26. sz. ház rajzát, Debreczen város legrégebbi épülete ez a ház, mely jelenleg a Szikszay-féle ház. Ez az épület a legrégebbi hagyományok szerint az enyingi Török családé volt.

Másik régi épület rajza a Várud utcai Ferencz-rendi barátok épülete. Az 1716 ban városunkban letelepedett Ferencz-rendi barátok 1728 után kezdték építeni a zárdát, melynek helyén jelenleg a törvényszéki palota áll.

A Komáromy-ház épülete, ahol a szatmári békét megelőző tárgyalások folytak, szintén egyik emlékezetes háza városunknak.

Nevezetes épülete még Debreczennek a Széchenyi-utca 6. sz. Váradi Szabó féle ház. Ebben a házban lakott és tulajdona is volt a XVII. században Baluk András főbíró. Ezenkívül világtörténeti nevezetességi is ez az épület, mer 1714. nov. 13-án ebben a házban lakott a svédok hatalmas királya XII. Károly, mikor Debreczenen keresztül utazott.

Még egy nevezetes épület rajzát ajánlotta fel Zoltay a városi múzeumnak. Nagyon kevesen tudják, hogy a csapó u. 16 sz. háznak mely jelenleg a Kardos féle ház utcai részében lakott hosszabb ideig a Szózat költője Vörösmarty Mihály, mikor mint követ a debreczeni országválásán részt vett. Ez az épület különben még arról is nevezetes, hogy ezen a telken állott a kollégium ujjalakotójának Mártonfalvi Györgynek a háza. Becses, értékes rajzok ezek, méltók arra, hogy az utókor számára fentmaradjanak és hogy oly biztos helyen őrizzék azokat, mint amilyen a létesítendő városi múzeum lesz.

Zichy Géza gróf felolvasása.

Ünnepi estéje volt tegnap a Csokonai körnek, Zichy Géza gróf, a kiváló költő zeneszerző olvasott fel a tegnapi ülésen nagyszabású előkelő közönség jelenlétében. Ott voltak a felolvasó ülésen Dr. Wolafka Nándor püspök, Kovács József polgármester, Simonffy Imre stb. A kiváló vendéget Komlóssy Arthur üdvözölte szép bezzéddel, majd megkezdte felolvasását a nemes gróf, aki Nemo című operájának szövegét, a legszebb magyar drámai költemények egyikét olvasta fel. A felolvasást gyakran szakították meg viharos tapsok, miután a magyaros, haza-

fias tárgyú költemény minden tekintetben remek mű.

Választás H. Böszörményben.

H. Böszörményben tegnapelőtt tölthették be a városnál megüresedett házipénztári ellenőri széket. Ellenőrnek megválasztották egyhangulag Kövér Dezső ilosvai lakost.

Magyar név.

Berger Ilona egveki és Berger József h. böszörményi lakosok családi nevüket helygy miniszteri engedéllyel Berkes-re magyarosították.

A jurista bál.

A jurista bált hirdeti az a két hatalmas lobogó, mely a Kossuth utca elején és a főtéren a Miklós- és Szt.-Anna utcák között feltűnik. A rendezőség serényen buzgólkodik, hogy a január 9-én megtartandó bál, melyet ez alkalommal rendeznek a juristák először, minél fényesebb legyen. Hír szerint a bálon nvolez bálánya lesz, kiket most kér fel a rendezőség. A meghívó széküldésát a héten kezdik meg. Az előjélekből ítélve az idei farsang legfényesebb mulatsága alighanem a jurista bál lesz.

Veszedeles kutya marás.

Koncz Lajos helybeli kereskedő seged ma panaszt tett a rendőrségen, hogy Blogh Györgyné Baross-u. 20 sz. alatti lakos kutvája neki rontott s ősszeharapdálta. A rendőrség a veszedeles természetű állatot orvosilag megvizsgáltatta s ha erre szükség forog fenn Koncz Lajost felküld a Högyes féle intézetbe.

Találtatott

még november 3-án a Hatvan utcán egy arany óra és láncz, a melyért tulajdonosa még mindég nem jelentkezett. A rendőrség a kározt még egyszer felszólítja a jelentkezésre. Kellő igazolás mellett átvethető az óra és láncz a biztosok szobájában Bardocz biztosnál.

Leány vásár Debreczenben.

Már t. i. a legszomorubb értelemben mondjuk leányvásárnak s lélekvásárnak is nevezhetnénk. Tegnap éjjel két ilyen lélek-kufárt fogott el a rendőrség és pedig mindkettő férfi volt. Szépény fiatal 15-16 éves leánykákat csábítottak hünnre s üzérkedtek fiatalágukkal, szépségükkel. Sok a panasz ezen kívül azért is, hogy Debreczenben az utóbbi időben sok az olyan utazó hölgy, akik egy két napra szállják meg Debreczenben. Egik vendéglőben is letartóztattak egy ilyen feltűnően szép leányt, aki Erdei Jolán néven szerepelt, de kisült, hogy Erveszky Jolánnak hívja s amolyan kalandornő féle. A rendőrség ezért a szállodást, aki bejelentetlenül magánál fogadta bünteti meg. És nagyon helyesen is teszi. El is várjuk, hogy a mint a múltban, úgy a jövőben is a legszigorubb jár el az olyan szállodások ellen, akik az ilyen jött-ment leányoknak helyet adnak, sőt be sem jelentve azokat, utat engednek az erkölcselenségnek.

A családirto rabbi jelölt.

Hajdudorogon Czitrom Hermann vallási tébolyban szenvedő rabbi jelölt álmában elvágta a felesége és Eugenia nevű leánykájának a nyakát, aztán magát is agyon-szurta. A borzalmas családi drámát Friedmann Ernőné vette észre, aki sógornője a családirtonak. Ennek ugyanis feltűnt hogy Czitrom szombatn nem jött a templomba s elment Pap György cipész házához, ahol Czitrom Hermann az ottani főrabbi fia lakott. Amikor feltörték az ajtót s a szobába hatoltak, rettenetes látvány tárult eléjük. Az ágyon éji pongyolában félig dunnával betakarva a falhoz for-

dulva feküdt sógorasszonya Czitrom Chájim Hermanné született Grünfeld Roza 22 éves holt teteme, csigolyáig elvágott nyakkal, balján a kis Eugenia más fél éves leányával, az ágy mellett meredt szemeikkel, nyitott ajakkal sárgálott Czitrom Chájim Hermann eltorzult nagy vérőrzében. A előhívott dr. Ritterspron Miklos városi orvos megállapította, hogy az iszonyu vérengzés reggeli 5—6 óra közti mehotett végbe. A szörnyű családítást a fiatal rabbi jelölt egy hosszú és borotvaéles késsel végezte. A szerencsétlen fiatal anya hat hónapos gyermekkel volt áldott állapotban s így négyen estek Czitrom Herman vallási tébolyának áldozataul.

Ügyvédek szövetsége.

Uj colitio van alakutóban Nagyváradon. Egy ismert agilis vezérferfi vezetése alatt legközelebb teljesen szervezve lesz a nagyváradai és biharmegyei ügyvédek szövetsége. Számos sérelme van e karnak, melyeket a kamara már csak azért sem tud orvosolni, mert tulságosan bürokrátis szervezete, de meg a hivatott legmagasabb fórumok nemtörődömsége is gátolja. Időnként tartott üléseken akarják az ügyvedi kar tagjai megbeszélni serelmeiket és más uton is akcióba akarnak lépni. Az ügyvédszövetség megalakulása érdekében az első konferenciát vasárnap tartották meg az Enke termében, a melyen a nagyváradai ügyvedi kar tagjai nagy számmal jelentek meg és beható vita után egyértelműleg elhatározták hogy a biha megyei és nagyváradai ügyvédek szövetségét közelebb megalakítják.

A víz titka.

Még az elmúlt hó elején történt Temesvárott, hogy Györy (Tinagli) János 44 éves vasuti kocsitisztozó egy Józsefvárosi kocsmában leitta magát és ebben az állapotában sorra sértette a többi vendégeket. Volt a társaságban egy idegen ember, aki arra vállalkozott, hogy a holtrezeg Györyt hazaszállítja. Az ismeretlen kocsit hozatott, abba a szerencsétlent beleültették és vele együtt elhajtatták az idegen is. Felóra múlva visszatert az idegen a kocsmába es mintha semmi sem történt volna, csak azt mondotta: „Elvittem már, most már jó helyen van.” Erre zavartalanul folyt tovább a mulatozás, Györy azóta nyomatlanul eltűnt. Holtestét tegnap este Uzelatz Szvetozár nagytoráki kovacsmeister és Vancsura Ferencz temesvari gyümölcskereskedő a szerb-íttebei kompnal kifogták a Bégából. A holttestnél talált óra, kés és egyéb dolgok Pyüry neje által, mint néhai férjének tulajdonai felismertettek és a rendőrség a szükséges intézkedéseket táviratilag már megtette. Az ittebei előljáróság különben bejelentette az esetet a nagybecskereki kir. törvényszéknek, mely a holttest felbontását rendelte el. A boncolás lesz hivatalosan megállapítani, hogy a szerencsétlen ember bűnténynek, vagy balesetnek esett áldozatul, vagy pedig öngyilkosságot követett el. A holttestet, mely már teljesen feloszlásnak indult es melynek orra és fülei hiányoznak, egyelőre az ittebei temető halottas házába szállították.

Felhívás.

A „Bichur Cholin“ debreczeni betegsegélyző-egylet választmányának — az alapszabályok 35. §-a értelmében — jogában áll: évenként egyszer 30 napi időtartamra a kebelezési díj elengedése melletti belépést engedélyezni. Ezen jogával élve, a választmány alkalmat akarván nyújtani mindazoknak, kiket nemesen érző szívük könyörületesség gyakorlásra indít, hogy jótekonny célú emberbaráti, betegeket segélyző és szenvedőket támogató egyletünkbe, minden

díjazás nélkül beléphessenek, ezennel közöli híre teszi, hogy az ingyenes felvételt 1903. december hó 1-sejétől 1904. január 1-ig fogja eszközölni és felhívja a belépni szándékozókat, hogy belépési ajánlataikat meghatározott idő alatt — az egylet elnökéhez beadni sziveskedjenek. A választmány.

Legszébb karácsonyi és újévi ajándék.

A közeledő karácsony és újév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bűnmenü megrendelését mielőbb eszközölni sziveskednek. Felvételek naponta boros vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4 ig. Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét Platin nagytűs, aquarell Pastel és olaj festményeimre. Bármely kis és régi képnél után életnagvságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű Platin nagytűst kerettel 12 kor. **Balkányi Antal fényképész** Piacz-u. 81. Szpecialista gyermekfelvételekben.

Orosz galoschnik (sárczipők) Békés Lajosnál.

SZINHAZ.

Sötétség. Rutkay remek alkotása a Sötétség tegnap este negyedizben került színre a debreczeni színpadon. Ugyszólván üres nézőtér gvönyörködött némesak a darabban de a pompás előadásban is. A közönség távolmaradását a Csokonai kör felolvasásának és a kellemetlen időnek tudhatjuk csak be. Így is azok kik ott voltak, meglegedetten távoztak.

A siker oroszánrésze Menszáros Margitnak, Sebestyénnek, Csikynak, Pataknak, Ebergényinének, de a többi szereplők, Csige, Szilágyi, Árdav, Krasznay, Iványi szintén részesei voltak az előadás jószágának.

Rózsa Lili az aradi község kedvence, aki virágvasárnapjától kezdve Felhő Rózi utódja lesz, mint szubret primadonna január hóban 3 estén fog vendég szerepeltetni színházunkban.

Távozó színészek. Virágvasárnapjától kezdve megválnak a debreczeni színházról. **Ráthonyi Tilla, Krasznay Ernő, Nagy János.** Szó volt arról, hogy **Szilágyi Adár** is megválna a társulattól, azonban mint örömmel értesülünk ez a jóízű komikus, aki a maga szerepeiben méltán érdemelte ki magának a debreczeni közönség rokonszenvét még egy évre visszakereszkedett **Makó Lajoshoz.** Ugyancsak el távozik **Cserny Béla,** a kinek szép tehetsége **Komjáthy János** kassai szintársulatánál bizonyára érvényesülni fog.

Simonyi öbester. Fényes kiállítás mellett, a próbából itélve igen jó előadásban fog bemutatásra kerülni vasárnap este **Martos Ferencz**nek a fővárosban nagy sikert aratott történelmi színműre a **Simonyi öbester,** melynek főbb szerepeit a drámai társulat legkiválóbbjai fogják játszani.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Folyik az obstrukció.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, decz. 2.

Akik azt remélték, hogy az obstrukciónak vége s hogy az ellenzék leszerel, nagyon csalódtak. Folyik a harc tovább, jogos követeléseinek kivívása érdekében s az ellenzéki képviselők nagyobbik része, közel 60 ember folytatja az obstrukciót, nem riadva vissza semmi akadálytól.

A Ház mai ülésének lefolyása is arról tesz bizonyosságot. A technikai obstrukció három névszerinti szavazással lépett fel s az ülés nagyrésze ezzel telt el. Ez az elszántság megremítette a kormányt támogató képviselőket s bizonyosra vehető, hogy a küzdelemből az ellenzék fényesgyő elemmel fog kikerülni s a nemzeti törekvések érvényesülni fognak mihamar.

A jegyzőkönyv hitelesítésénél Okolicsányi és Lengyel Zoltán szólaltak fel s mindenik indítványt adott be a jegyzőkönyv szövegének módosítására.

A Ház az obstruáló képviselők óhajtása előtt a házszabályok értelmében kénytelen volt elrendeltetni a névszerinti szavazást. Ezenkívül mindenik névszerinti szavazás után szünetet kértek. Ez az óhajtásuk is teljesítve lett.

A második névszerinti szavazásnál Várady kérte, hogy hosszasan szólhasson a házszabályokhoz.

Kiáltások jobbról: Megadjuk.

— Ohó nem adjuk meg a jogot.

Kubik ere névszerinti s szavazást kért erre a kérdésre is. Elnök kénytelen kellelten el is rendeli azt.

A függetlenségi párt újabb értekezlete.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, decz. 2.

A függetlenségi és 48-as Kossuth pártnak azon tagjai, kik a tegnap tartott döntő értekezleten Kossuth Ferencz határozati javaslatára, vagyis a béke mellett foglaltak állást, ma délután egy órakor Kossuth Ferencz elnökletével a képviselőház jegyzői szobájában értekezletet tartottak.

Az értekezlet hírére megjelent **Thaly Kálmán** is, a ki hosszabb beszédben fejtette ki álláspontját. Előadja mennyire fáj neki, hogy a pártban nézeteltérések fordultak elő sezeket ki kell egyenliteni. Ő is igyekezett mindenkor méltányos lenni az összes, tehát vele nem egy politikai elveket valló pártokhoz is.

Most azonban a kormány tul ment minden határon az erőszakoskodással. Így például erősen elítéli a parallel ülések behozatalát. Egész életében a magyar nyelv jogaiért küzdött, most sem állhat félre a küzdelem elől s nem rakhatja le a fegyvert.

Kérve-kéri a jelenlevőket, hogy ne hirtelenkedjék el elhatározásukat, ne bontsák meg a pártegységet. **Maradjon együtt az egész párt, tegyék nyílt kérdéssé, hogy ki-ki saját belátása szerint obstruáljon, vagy álljon félre a küzdelemből.**

Végül indítványozza, hívjanak össze újabb értekezletet, ahol kísérlejk meg újból a kiegyenlítést.

Thaly indítványát elfogatták és elhatározták, hogy péntek este 8 órakor újabb értekezletet tartanak, melyet Thaly Kálmán hiv egybe.

A piski hős menyasszonya.

(Saját tudósítónktól.)

Nagyvárad, decz. 1.

Megzaporodott bölcsék mosolyogva térnek napirendre a szerelem nagy problémáin. Muló gerjedelem, az idegek játéka, barányhimlő, amin át kell esni, s csak a poéták lázálma ad lelket a fogalomnak: szerelem. A szkeptikusok olvassák el ezt a történetet, az örök szerelem dihirambusát. Egy ősz matrona csodás megrendítő regénye ez.

A nagyváradi ősi temetőbe esztendőnkint messze földről zarandokol ide egy öreg asszony, hogy egy süppedt sírnak viselje gondját. Szalai Eszter a neve, 72 éves és Maroslylyéről való. A tipegő, fehér hajuj anyóka ötven és egy néhány évvel eze őt a lelkes magyar lányok gárdájába tartozott, akik nemcsak a zászlót himezték, a tepest fosztogatták a szabadságharcz hőseinek, hanem bátor szívvel maga is a Máriás lobogó alá állott és a dicsőséggel küzdő honvédek kísérte legendás csataikon. A neve ismeretes volt a honvédtáborokban, s maga Bem apó is kitüntette, mikor véres ütközetek után a sebesült honvédek gyengédebb és önfeláldozóbb ápolóra nem találhattak nála.

A gyönyörű fegyvertény, a csodálatos piski csata viharai után ismerkedett meg Bodó Károly Janos honvédtüzerrel, aki a hősi ütközetben súlyos sebet kapott. Szalai Eszter ott maradt a sebesült honvéd mellett és felgyógyulásáig apolta. De minő volt ez a gyógyulás! A hős honvéd jobb lábát amputáltak s a béna hősnek emigrálna kellett. Kossuthbal együtt menekült Törökországba, ahol meg is telepedett. Ottan irogatta aradozó leveleit a szép lánynak, akit szíve szerint megzeretett s mátkájává tett még távozása előtt. Eszter pedig varta az ő völgenyét, aki az általános amnesztia után hazatért ugyan, de a sors úgy akarta, hogy a szerető pár ne legyen egymásé. Bodó az épülő kolozsvári vonatnál vállalt könnyebb munkát, de nem bírta. Egy novemberi napon betegen hozták be Saápról a biharmegyei kórházba, ahol meghalt.

Szalai Eszter pedig a síron túl is hű maradt az ő völgenyéhez. Minden évben, a férfi halálának napján meghozta a maga kis koszoruját az ősi temető sírjára. Az idén keddre esett a szomorú évforduló. Az örök menyasszony eljött ismét Maroslylyéről, és fölkereste a sirt.

A temető őr már kora reggel ott látta a roskadozó fejfák között, s feltűnt neki, hogy meg délben sem távozott az ő régi ismerőse a sír mellől. Az őrosszat sejtve a honvéd sírja felé vette útját, s ott találta a matronát, amint a keresztívében eszméletlenül görcsökbén voaglott. A szerencsétlen nő gyufaoldatot ivott a völgenye sírjánál. Szerencsére kevesett hörpintett föl a méregből. Az őr kiáltásaira odasiető asszonyok tejet hoztak s hamarosan életre keltették a boldogtalan teremtést, akit az alföldi vonattal Tóth István vasuti munkás kísért el aradi rokonaihoz.

Szalai Eszter igen jómódu háza, földje van a falujában, s az aradi közjegyzővel nemrég iratta meg a végrendeletét.

Vegyes hírek.

* **Az elsikkasztott letétek.** Nagy feltűnést keltett néhány héttel ezelőtt az a bűnügy, amelynek szereplői Csiszár Béla temesvári kir. törvényszéki bíró és dr. Dobrov Ede ügyvéd voltak. A bíró és az ügyvéd visszaéléseket követtek el olyképp, hogy Csiszár olyan régi letéteket utalványozott ki Dobrov kezeihez, amelyek tulajdonosai elhaltak, vagy nem jelentkeztek. Dr. Dobrov aztán mint ezek állítólagos képviselője felvette a pénzeket, amikor a törvényszék megállapította a hivatali sikkasztás és közokirat-hamisítás tényét, felszólították Dobrovot, hogy a jogtalanul felvett pénzeket fizesse vissza. Dr. Dobrov eddig, mintegy ötvénezer kor. jogtalanul felvett pénzt fizetett vissza, amely összeg felvételével és kikölc-önzéssel sok jó barátját és rokonát hozta ügyével anyagi érdekelttségbe. Ezen nagy összegnek visszafizetése azonban már nem akadályozhatta meg a bűnvádi eljárás megindítását, mely most Csiszár Béla és Apahy József kir. törvényszéki bírók és dr. Dobrov Ede ügyvéd ellen hivatalból folyamatba tetetett. A athy szintén azzal a vaddal van terhelve, hogy Dobrov kezeihez olyan letéteket utalt ki, melyek nem Dobrovot illeték. A letétek kiutalásánál rendszeren hamis okmányokra hivatkoztak. A sikkasztást úgy fedezték fel, hogy Dragonescu Döme pénzügyigazgatónak feltűnt a letéteknek amaz egész sorozata, a melyeket mind Dobrov vett fel. A tömeges utalványozás okait kutatva rájöttek aztán a bűnös manipulációkra. A három előkelő társadalmi álláru egyén ellen megindított bűnvádi eljárás országszerte feltűnést keltett.

* **A híves tragédiája.** Par nappal ezelőtt szomorú tragédia történt egy nagyváradi kis tisztviselő családjában. A tragédia indító oka a férj, akinek hűtlensége öngyilkosságra hajította a szerető hitvest, az anyát és csak az or o-ok önfeláldozó apolasanak köszönhető, hogy sikerült a halál karjaiból kimenteni. Akiért a tragédia történt a férj nem éppen valami híres Adonis alak, igen szerény külsőjű kishivatalnok s e mellett hét gyermek apja. Az utóbbi időben történt, hogy gyakran elmaradozott a háztól s a rossz nyelvek azt suttogták, hogy viszonya van massal. Ez fülébe ment az asszonynak. Utána járt a dolognak és megbizonyosodott a valóról, hogy a férje csakugyan megcsalja. A nagy csapást nem bírta elviselni s ott-hon mig a férje a hivatalban volt — marólugot ivott. Szerencsére idejekorán észrevették a bajt, orvost hívtak, aki rögtön ellenszert alkalmazott s így az asszony életet megmentette. A tragédia utolsó epilogusa majd a törvényszék előtt fog lezajlani, mert a megcsaló feleség felgyógyulása után válopert indított a férj ellen.

* **A katonaszökevény bolyongása.** Aradról jelentik: Pénteken este az eskudtszéki tárgyaló teremben Kerpel Vilmostól elloptak egy 56 korona értékű új teli kabátot. A tolvaj ma reggel már meg is került. Egy detektiv fogta el, még pedig úgy ismert reá a tolvajra, hogy a lopott kabátot viselte. A tolvaj elegáns formájú, fekete bajuszos fiatalember, akiről senki sem tette volna fel, hogy lopni szokott. A rendőrségen Green Nandor tb. főkapitány fogta vallatóra, ki előt azt mondta, hogy Király Sándornak hívják, galaczi születésű, budapesti gépez, legutóbb azonban szabósegéd volt. Néhány

napja tartózkodik Aradon s mivel nincs lakása, üres vasuti kocsikban alszik. Green a nála levő levelekből megállapította, hogy Gyulán fogházban ült, mire a tolvaj be is vallotta, hogy tényleg három hónapig volt elzárva és mult hó 21-én szabadult ki. Délután egészen más vallomással állott elő a rejtélyes multu ember. Azt mondta, hogy Kovács Sándornak hívják, marosvásárhelyi születésű, törvénytelen, szabó. A 62 ik gyalogezredben szolgált Bécsben, honnan megszökött június 11-én. Azóta Budapesten lakott Király Sándor név alatt. Később Nagyváradra került, majd Gyulára, hol három hónapot ült a fogházban. Hogy melyik vallomása az igazi, vagy hogy esetleg egyik sem való, még nem lehetett megállapítani. Green távirati megkeresését küldött Gyulára, Nagyváradra, Marosvásárhelyre és Bécsbe. Valószínű, hogy sok érdekes dolog fog kiszűlni a kabátlopás révén kézrekerült elegáns tolvajról.

A nemes labancz.

Öreimnek fecske-farka
Rendjelektől tarka barka,
Sargafeketén ragyog,
Én nemes labancz vagyok.

Csuszás-mászás csak az élet
Abból dusan éldegelek,
A szelbalé a dolog. —
Én nemes labancz vagyok.

Fizesd magyar az adódat,
Ugy lesz boldog, ha leróttad,
Sapot csak így kaphatok,
Én nemes labancz vagyok.

Tán magyar hazámnak éljek?
A szelbalok mind szegények!
Bees felé kacsingatok,
Én nemes labancz vagyok.

Van igaz egy tudományom:
Farkamat vígan csóvalom,
Hízelegni jól tudok, —
Én nemes labancz vagyok.

Mit törődöm magyar szóval,
Katonai kommandóval!
Hogyha kell, hát szavazok:
Én nemes labancz vagyok.

Ős plundrában megvedtettem,
Ha mindent elkortekedtem,
Bécsbe visznek a nagyok!
Én nemes labancz vagyok.

(P-1)

IRODALOM.

Az élet ára. Ez a Kobor Tamás legújabb regényének a címe. Vajjon mit jelent ez? Mi az élet ára? Maga az élet. Ez így nagyon általánosan hangzik és kevésbé megfogható; de mindjárt értelmesebb lesz, ha jelezzük a példát, amelylyel Kobor Tamás ezt a tételt illusztrálja. Nos tehát: két eietről van szó. Az egyiket Bürger Helén, az operatőkesnő éli végig, a másikat Bajor Miksa, előbb szerkesztő, majd korrektor vonsozolja; de mindkettőnél közös, hogy előbb egész életük felemészti a fizetés-

HRABÉCZY ANTAL

fehérnemű gőzmosó és vasaló intézete

MEGNYILT Széchenyi-utcza 42-ik sz. a.

ben oly adóssággért, amit nem kértek: az életért. Az ember születik és kifejlődve ezen a világon: úgy volna, hogy megáért éljen. De nem! Akik az életet adták, folytonos részletekben, apránként, de állhatatosan visszakövetelik, míg nem elfogy, anélkül, hogy madának való lehetett volna. Vagy — ahogyan Kóbor Tamás mondja — a maltnak vetődik oda, pedig a jövőé volt. Így esik, hogy Bürger Helén és Bajor Miksa, akik egymásnak teremődtek, sohasem lehetnek egymáséi. Életezéljük az volna, hogy szerelemben egyesüljenek; de mögöttük az eredet, amely lefogja őket és kiéli életerejüket. Bajor Miksát megakasztja, hogy óvéi vannak, akiket el kell tartania, Bürger Helént pedig egyenesen megöli a családja, mely tehetetlen, hogy minél nagyobb hasznot húzzon belőle. A leányt szerződöttetik az operához, mire a család a vidéki fészekből, hol eddig tengődött, felköltözik a fővárosba és hozzá lát az élet árának bekaszálásához. Berendezésük, költségeik mind Helén keresetére van alapítva és hogy a leány fizetése nem elég ennek a megvívására, sebjai vannak más eszközök és más módok is. Csalnak, zsarolnak, koldulnak az ő nevében, az ő tudta nélkül, és mikor ez nem elég, áruba bocsátják. Egy bankigazgató el akarja venni a leányt, egy gróf pedig szeretőjének akarja, ami Helén fivérének nagyszerű ideát vet a fejébe. Az igazgató anyja nem akar beleegyezni a házasságba, mire Bürger Samu kialkudja vele, hogy jókora summáért lehetlenné teszi a házasságot. Mi módon? — úgy, hogy a gróf karja közé vezeti Helént. Ezért meg a gróftól fog honoráriumot kapni. Valami ürtüg alatt tehát odacsallja Helént a gróf palotájába és ugyanakkor közelbe rendeli a bankárt. Az eredmény nem egészen olyan, mint ahogy Samu kiszámította; de Helénnek a katasztrófa betelődése. Nem lesz a gróf szeretője, de a házasságból sem lesz semmi és Helén a gyalázatból és a szennynek áradata elől futva Bajor Miksához menekül — meghalni. A szenvedés ugyan megöli benne az életöröm képességét és Helén lelki képezete oly rázkódtatásokat szenvedett át, hogy egészen harmonikus a tudólob, mely testének funkcióját is megállítja. — Kóbor Tamásnál, a kitűnő szociológusnál, nem szükséges, hogy a könyvet szociológiai tartalmára nézve elemezzük. De — különben is — szilárdan áll és dusan fizet ez a könyv csupán, mint regény is. Kóbor Tamásnak roppant éles, átható tekintetű szeme van a valóság számára és elsőrangú művész az alakításban. Az alakokat, akiket az élethől kiválaszt, a tér minden dimenziója felé kiképezve viszi át könyveibe; egész és reális emberek, akiket, ha nem is tudjuk őket megnevezni, de felismerjük az élet teljességét és e mellett, a hogy sorsukat egymásba bonyolítja, vágyait és érdekeiket ütköztetésbe viszi, csupa szorosan kötött drámaiság, amely feltartóztatlanul és az élet könvörrelen szükség-szerűségével halad a végső torkolás felé. A lyrail részletekben is bővelkedő pompás regényt a Pallas irod. és nyomd. részv. társaság (V. Honvéd-utca 10.) adta ki s úgy ott, mint minden könyvkereskedésben kapható, Ára 2 kor.

Közgazdaság.

Harcz a vasárnapi munkaszünet körül.

decz. 2.

Az ipari munka vasárnapi szünetelését elrendelő 1891. XIII. tcz. tudvalevőleg a kereskedelmi minisztert hatalmazza fel a törvényben kimondott elv érvényesítésével,

illetve a vasárnapi munkaszünet szabályozásával. — Az alaprendeletet ez ügyben 14.837 1843. sz. a. még Baross bocsátotta ki, de a rendelet számos pontja is beleütközött az ipar, a kereskedelem és a fogyasztók érdekeibe, minél fogva idők múltán több új rendelet keletkezett a felmerült panaszok lehető orvoslása s e célból újabb kivételek kreálása végett. Időközben a kereskedelmi alkalmazottak egyesületei nagy mozgalmat indítottak az általános vasárnapi munkaszünet megvalósítása érdekében és ennek a mozgalomnak volt a következménye az ez évben Láng Lajos volt kereskedelmi miniszter által kibocsátott legújabb rendelet, amely az eddig életbe léptetett összes intézkedések eltörlésével a vasárnapi munkaszünetet újból szabályozta és ha nem is valósította meg teljesen a kereskedelmi alkalmazottak óhaját az eddigi kivételek egy részének eltörlésével, más részének szűkebbre szabásával ezt a célt kívánta szolgálni.

Ez a szociálpolitikai irányú új rendelet azonban nem csak a kereskedők és iparosok, hanem a fogyasztók köreiből is nagy visszatetszést szült s egyik küldöttség a másik után járult a miniszterhez a rendelet módosítása végett. A pékek, a hentesek, a vásárcsarnoki elárúsítók s a detailkereskedés minden szakmája állást foglalt a rendelet ellen. Amelynek határozmányai a hazai viszonyokkal, népünk szokásaival és életmódjával nem számolnak. Különösen nagy volt azon vidéki kereskedők elkeseredése, akiknek üzleteit a környékbeli községekben és a tanvákon lakó fogyasztók kivált nyáron, csak vasárnap délelőtt kereshetik fel, de visszatetszést szült a rendelet a gyár munkások köreiből is, akik szombaton este kapiák ki fizetéseiket, de vasárnap zárt boltajtókra találnak.

A különböző küldöttségek azonban hasztalan ostromolták a minisztert kérelmeikkel, az némi lényegtelen módosítástól eltekintve, hajthatatlan maradt, sőt kijelentette, hogy a vasárnapi munkaszünetet tárgyazó rendelkezéseit kibővíteni igen, de szükíteni egyáltalán nem hajlandó. Iparosok és kereskedők, valamint az érdekeikben sértett fogyasztók kénytelenek voltak tehát a rendeletben egyelőre belenyugodni, amelylyel egyébként az alkalmazottak nincsenek teljesen megelégedve, mert az az általános vasárnapi munkaszünetet egész teljességében még sem valósítja meg.

Most azonban, amidőn a kereskedelmi tárca gazdát cserélt, a csak elodázott, de el nem aludt mozgalom újból felélénkült. A kereskedők és iparosok reménylik, hogy Hieronymi Károly, az új kereskedelmi miniszter belátja, miszerint a tulnyomóan mezőgazdaságból élő magyar nép szokásait nem lehet egy csapással, szociálpolitikai eszmények kedvéért megváltoztatni, minél fogva remélték, hogy az új miniszter elfogja törölni a rendelet inpraktikus intézkedéseit. Viszont a kereskedelmi alkalmazottak azt hiszik, hogy kivivhatják a teljes vasárnapi munkaszünetet s e célból újabb mozgalomra készülnek.

Megindul tehát a harc a rendelet ellen az egész vonalon. A Magyar Kereskedők Lapja közelebb e tárgyban országos értekezlet megtartására hívja egybe a kereskedőket, illetékes helyről pedig arról értesülünk, hogy a kereskedelmi miniszter az iparosok és kereskedők képviselőiből álló ankét elé viszi az ügy-t, hogy az a kérdést minden oldalról megvitassa. Minden esetre nagyon kívánatos volna, hogy a vasárnapi munkaszünet ügye, mely több mint két év óta állaneó vita tárgya, végre az érdekeltek általános megelégedésére megoldassék.

Szerkesztői üzenetek.

Politikus. Helyben. Készséggel elismerjük, hogy Ön jóra való, derék, becsületes, „politikus“ a ki lelke legjobb meggyőződését követve hiva a mi szép, ideálisan tiszta lobogónknak. És mi igyekszünk is megbecsülni ennek a mi lobogónknak minden katonáját. Bizalommal jöhet hozzánk bárki azok közül és ha talán a nagy nyilvánosság szánt mondani-valója van, igyekszünk e lap hasábjait a lehetőségig rendelkezésére bocsátani Ebbeli készségünket tapasztalhatta már Ön is. Azonban a jó „politikus“ nem szükségképpen kiváló publicista is. A nagy olvasó közönség pedig válogatós s az egymásra toltuló események zürzavarában irányító hangot vár és nem elégszik meg a ttlekedők zajongásának halvány reprijével s valóban a kiválóságnak bizonyos fokán kell legalább is állania annak a publicistának, ki a mai viszonyok közt gyakorta vállalkozik százak és ezrek kényes szellemi és lelki igényeinek kielégítésére. Az ön írásai között nem egy jó is akad s ha néha megkeres bennünket, mint eddig, ezután is tért adunk azoknak, de pár cikkének nem közlése miatt folyton megismétlődő türelmettségére egyelőre az elmondottakat vegye válaszul.

V. Gy. Brassó. Kedves, szép versét mai számban közöljük. Köszönet.

I. M. P. Ladány. A multkorhoz hasonló és más irányú munkásságát is mindenkor szívesen vesszük.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Decz 2.

Irányzat: csendes.

Buza áprilisra	7.68—7.69
Rozs	6.61—6.62
Zab	5.48—5.49
Tengeri májusra	5.15—5.17

SZINLAP.

Ma, szerdán, bérlet 54-ik szám „C“

Pesti nők.

Operette 3 felvonásban.

Kezdetű 7 órakor.

Holnap, csütörtökön, december hó 3-án.

Műkedvelő előadás.

Holnapután, pénteken, bérlet 54 ik szám „A“

Pesti nők.

Nyilttér.

Egy elismerő levél

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria. Mittersill.

Értesitem önt, az ön Wilhelm-féle anti-arthritis antireumatikus vértisztító teája hét személyen, akik csuszajosok voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek, egy személy, ezt meg kell jegyezni, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házban ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házban és minden családban ott kell lennie.

Tisztelettel Krüll György.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 kor. 1 postacsomag 13 dohoz 24 k. b. mentesen Magyarország minden állomására. Főraktár Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárakban.

(4)

Ujdonságok

Kardos László

üzletében,
Kossuth-utca 9. szám.

Szőnyegek minden faja
Pokroczok » »
Butorszövetek nagy választékban
Linoleumok minden faja
Szövetfüggönyök minden faja
Csipkefüggönyök » »
Agyteritok » »
Asztalteritok » »
Flaneltakarók és utazópokroczok minden faja
Bőrvasznak és padlóparketek minden faja.

A

Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet

1904. január hó 1-én nyitja meg alapszabályai értelmében korlátolt felelősséggel **első évtársulatát.**

A szövetkezeti eszme fokozatos fejlődése hívta életbe a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olcsó kölcsönök adására alakult eme szövetkezetet. **Egy-egy évtársulat 5 évre alakul,** melynek leletével a befizetett összeg, valamint az arra eső haszoneredmény visszafizetettik.

Hetenkénti törzsbetét 50 fillér (25 kr.) Jegyezhetni barmennyi törzsbetétet, mely hetenként pontosan befizetendő. Belépéskor minden törzsbetét után 50 fill. (25 kr.) beiratási díj fizetendő.

Kölcsönök az évtársulatok tartamára vagy bekebelezés mellett tíz évi tartamra adatnak.

A kölcsönkamatok a visszafizetés megkönnyebítése céljából hetenként törlesztendők.

Előjegyzések a belépésre már most eszközölhetők Kacz Lajos borkereskedőnél főtér a Hungaria mellett és **Varga József** butorkereskedőnél főtér Dr. Ujfalussy házában. A betéti könyvecskék váltása **1. évi december 20-tól** eszközölhető a szövetkezet hivatalos helyiségében

főtér 26-ik szám

főtér épület udvari keresztépületében.

Debreczen, 1903. december havában.

A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet igazgatósága nevében

Dr. Bruckner Ernő Dr. Révi Nándor
elnök. jegyző.

Eladó ház.

Késes-utca 71-ik szám alatti ház szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott.

Boros Testvérek nődivat áruházába remek őszi divatkelmék és téli czikkék óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak.

2025—903 sz.

Árverési hirdetemény.

A vallás alap tulajdonát képező püspökladányi vendégfogadó 1904 évi január 1-től 3 esetleg 6 évre **1. évi december 9-én d. e. 11 órakor** a p-ladányi alapítványi felügyelőség hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján hasznóbérbe fog adatni.

Versenyzők kötelesek az árverés megkezdése előtt 400 kor. bánatpénzt akár készpénzben, akár óvadékképes értékpapirokban letenni.

Versenyzők között a szabad választási jogot az uradalom magának fentartja.

A hasznóbérleti feltételek a p-ladányi gazdasági felügyelőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A p-ladányi kir. alapítványi uradalmi felügyelőség.

OOO OOO OOO OOOOOO

Az Új Szőnyegházban

megérkeztek

**AZ ÚJ SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORSZÖVETEK,
Agy- és asztalteritök,
KOCSITAKARÓK,
LÓPOKRÓCZOK,**

Valódi linoleumból

gyári raktár.

Bosznay J. és Társa

Debreczen. Kossuth-utca.

OOOO OOOOO OOOO OOOO

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China India és Ceylon ó Valódi csak eredeti csomagban. Raktárak a felragaszokon láthatók.

Főraktár Debreczenben Kontsek Gézánál.

Donogan es Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, kistemplom bazár.

Ujonnán átalakított divatáruház.

Külön szőnyegosztály.

Agy- és Asztalteritök, Függönyök, Butorszövetek, Kocsitakarók. (2)

Linoleum, Lópokróczok

óriási raktára

1156—1903 vksz.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2425—1903. sz. végzése folytán közhirre tételeük, miszerint Rosenthal Sándor csődtömege részére Ullmann Károly és neje debreczeni lakosoktól 150 korona tőke, ennek 1903. jul. 26 tól számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 56 k. 40 fl. perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával 1903. é. aug. 17-én bíróság le és felülfoglalt és 603 koronára becsült butorok és szeszes italokból álló ingóságok **1903 év december hó 3-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Petőfi-tér 2 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizet s mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Debreczen, 1903. nov. hó 10-én.

Bódogh Zs bir. kiküldött.

10580—1903 tkv.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Gyémánt Salamon végrehajtnak Kiss Imréne Tolvaj Erzsébet ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. járásbiróság területén levő a debreczeni 480. sz. tkvben A + 1 r. 493 hrsz. alatt foglalt, hazas udvarból álló ingatlanra 1440 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendeli és annak fogaratosítására határidőül a **1903. év December hó 24-ik napjának délután 3 óráját** a kir. törvényszék árverési termébe kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy az 1881. LX. t. czikk 170. § a értelmében bánatpénzenek a bíróságnali előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint tkvi hatóságnál Debreczen város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1903. Szeptember hó 19-én.

Hegedűs,

kir. tszeki biró.

**BRÁZAY FÉLE
SŐSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA**

KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

**HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
... MELLÉKELVE VAN! ...**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáyai szemben.